Eduskunnan valtiovarainvaliokunnalle

Ruoka-aputyö

Valtion myöntämä tuki ruoka-aputyölle vuosina 2016-2018 käytettäväksi valtakunnallisesti, oli järjestöjen toimintaa kohtaan ensimmäinen konkreettinen osoitus siitä, miten tärkeänä tätä työtä pidetään päättäjien taholla. Järjestöt voimaantuivat ja kokivat tulleensa erityisellä tavalla huomioiduksi. Luottamus vähäosaisten asioista huolehtimisesta valtiotasolla, lisääntyi järjestöjen keskuudessa merkittävästi. Tuki jakautui 81 yhdistykselle 120 paikkakunnalle.

Valtionapua hakenut ja hallinnoinut SAMARIA rf teetti valtionapua saaneille järjestöille kyselyn avustuksen vaikutuksista. Tärkeimpinä tuloksina pidettiin seuraavia asioita.

Kaikkein eniten eli 42 % vastanneista järjestöistä katsoi, että ruoka-apuun suunnattu valtionavustus on vaikuttanut sen toimintaan myönteisesti siksi, että se on voinut hankkia tarvittavan kuljetus- tai kylmäkuljetuskaluston, kylmäsäilytyskaluston tai tarvittavia välineitä ruoanvalmistukseen. Ilman avustuksia juuri nämä keskeiset hankinnat eivät olisi olleet mahdollisia.
Toiseksi tärkeimpänä, 34 % järjestöistä korosti vastauksissaan ruoan laatua, sitä että elintarvikkeet voidaan luovuttaa apua tarvitseville parempilaatuisina ja että järjestöt täyttävät nyt aiempaa paremmin Eviran hyväntekeväisyysruoan jakamiselle annettuja ohjeita, määräyksiä tai suosituksista. Hankkeen tuloksena voidaan nähdä laadun paraneminen elintarvikkeissa, joita jaetaan.
Kolmanneksi, yli viidennes eli 21 % järjestöistä mainitsi, että ruoka-aputoimintaa kyetään valtionavustuksen vuoksi jatkamaan.
Monien vastauksissa tuotiin esille selkeästi kasvanut huoli toiminnan jatkosta, joka siirtyi eteenpäin, kun tieto myönteisestä valtionavustuksesta tuli.
Neljäntenä selvästi erottuvana vastauksena, 15 % järjestöistä kuvasi, että valtionavustuksen turvin järjestöt kykenivät kehittämään toimintaansa selkeästi jotakin uutta, mitä ne eivät olisi voineet toteuttaa ilman avustusta. Valtionavustus mahdollisti siten toiminnan kehittämisen myönteisellä tavalla.

Ruoka-avun tarvitsijoiden määrä on kasvussa koko maassa. Tämä viesti tulee kaikkialta. Jakopisteitä Suomessa arvellaan olevan tällä hetkellä noin 1000. Vaikka valtio myöntääkin EU-ruoka-apuun hyvinkin varoja, tämä ei kata suoraan ruoka-aputyöstä syntyviä kuluja, joita avustustyön järjestöille syntyy, jaettavan EU-ruoan ja hävikkiruoan tiimoilta.

Esitämmekin nyt, että vuoden 2019 talousarvioon varataan matalan kynnyksen suoran avunannon tukeen (mm. ruoka-apuun) edelleen kohdennettu määräraha, jotta voidaan taata suoran avunannon valtakunnallinen kehittäminen, yhteistyössä lahjoittajien ja viranomaistoimijoiden kanssa, sekä ruoka-aputoiminnan jatkuminen vähäosaisten ihmisten auttamiseksi ja elämänlaadun parantamiseksi valtakunnallisesti. Ehdotamme varattavaksi 1 300 000 euroa. SAMARIA rf yhteishakemukseen kaikki, jotka tukea hakivat, tukea myös saivat. Silti monet jakajat jäivät ilman tukea ja ovat paljon kyselleet mahdollisuudesta saada tukea toimintaansa.

Kunnioittaen
31.10.2018
Kotimaisen avustutyön liitto Koa ry:n
Liittohallitus